

Verslag vergadering raadsronde raadzaal d.d. 11 december 2019

Verslag: mevrouw Sinsel (Notuleerservice Nederland)

Onderzoek ambtelijke samenwerking Meerssen-Maastricht

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Steijns
College: burgemeester Penn-te-Strake
Griffie: mevrouw Vroemen (secretaris)
Fractiewoordvoerders: de dames Fokke, Meese, Nuyts en Schut en de heren Van Est, Van der Gugten, Gunther, Peeters, Severijns, Wijnands en Willems
Ambtenaar: de heer Coenen

De voorzitter opent de vergadering om 20.38 uur. De voorzitter deelt mee dat op 22 oktober 2019 de stadsronde plaatsvond. Daar bleek dat verschillende woordvoerders – vooral vanwege de 9-8 stemverhouding in de Meerssense raad – behoefte hadden aan een gesprek met de gemeenteraad van Meerssen. Het presidium heeft toen besloten om het besluitvormingstraject van het Maastrichtse raadsvoorstel even 'on hold' te zetten. Het gesprek tussen beide gemeenteraden heeft plaatsgevonden op 25 november 2019. Aan het einde van die bijeenkomst is vanuit Meerssen verzocht om als Maastricht nog dit jaar een besluit te nemen in het belang van snelle duidelijkheid voor Meerssen. Dat verzoek is ingewilligd. Op 28 november en 4 december 2019 zijn brieven van de burgemeester aan de fractievoorzitters gezonden. Verder hebben 2 fracties gebruik gemaakt van de gelegenheid om vragen te stellen. De antwoorden op de vragen zijn gisteren op 10 december aan de raad gezonden. De voorzitter deelt mee dat de raadsleden tijdens deze raadsronde met elkaar in debat kunnen gaan over het voorstel tot nadere uitwerking van de ambtelijke samenwerking Meerssen-Maastricht. Aan het einde van de bijeenkomst zal de voorzitter inventariseren of het raadsvoorstel rijp is voor agendering en besluitvorming in de raadsvergadering van 17 december 2019.

De **SP** (Schut) maakt een punt van orde. De SP vindt de procedure ter voorbereiding van deze raadsronde ver onder de maat. De antwoorden van het college zijn immers pas gisterenochtend aangereikt en de SP heeft die nog niet kunnen lezen. De SP kan die antwoorden dan ook niet meewegen. De SP heeft vooraf ook al aangegeven dat de tijd erg krap is bemeten. De beantwoording is dus fout gegaan en de haast waarom de gemeente Meerssen nu vraagt, gaat ten koste van de gemeenteraad van Maastricht. De SP betreurt dit enorm en stelt voor om deze raadsronde te verschuiven.

Partij Veilig Maastricht (Meese) betreurt dat de SP te weinig tijd heeft, maar vindt dat deze ronde toch moet doorgaan.

De **PvdA** (Fokke) vindt het een beetje flauw om alleen de bal naar Meerssen te spelen. Er is immers een proces afgesproken. Maastricht behandelt het voorstel ook al veel later dan gepland. Het is dus niet zo dat Meerssen Maastricht onder druk zet. De afspraak was dat voor het einde van de jaar een beslissing wordt genomen.

GroenLinks (Van der Gugten) begrijpt het probleem van de SP, maar soms moet de raad snel kunnen schakelen. Verder staan in de antwoorden van het college geen totaal nieuwe wendingen. GroenLinks vindt de argumenten van Meerssen en het verdiepende onderzoek ook van groot belang. De raad moet dat willen dienen en dus moet de raad nu ook bereid zijn om snel te schakelen.

De voorzitter concludeert dat de overige fracties ook het raadsvoorstel vandaag willen behandelen. Aldus wordt besloten.

Eerste termijn

Het **CDA** (Peeters) loopt niet over van enthousiasme over het voorstel. Het CDA Maastricht zou ook nooit zelf met een dergelijk voorstel komen. Er ligt echter nu wel een hulpvraag vanuit de buurgemeente Meerssen voor die men heel serieus moet nemen. Verder voert Maastricht ook al veel taken uit voor deze buurgemeente. Daarnaast moet Maastricht ook als centrumgemeente haar rol nemen. Het gaat om het vergroten van de bestuurskracht van de gemeente Meerssen en het behoud van een kwalitatief voorzieningsniveau voor de burgers van de gemeente Meerssen. Dit betekent wel een enorme klus voor de gemeente Maastricht. Het opzetten van die regieorganisatie moet soepel verlopen en dit vraagt veel energie en tijd. Daarom is hiervoor ook twee jaar uitgetrokken.

Het CDA heeft bekeken wat dit voor de stad Maastricht betekent. Dit kan ook positieve effecten voor Maastricht opleveren. Het CDA heeft echter ook een aantal aarzelingen. Wat zijn de risico's – financieel en ambtelijk – voor de stad Maastricht? Het CDA vindt het belangrijk dat dit de stad Maastricht niets mag kosten; zowel financieel als qua kwaliteit. Dit zal echter toch geld en energie kosten die de gemeente Maastricht niet helemaal kan doorberekenen. Het CDA vraagt om dit risico goed in kaart te brengen.

Verder heeft het CDA ook aarzelingen over de financiële draagkracht van de gemeente Meerssen. Die ziet er echter goed uit. De gemeente Meerssen gaat het basispakket afnemen. De vraag is wat dit voor het aantal fte gaat betekenen. Dit zijn risico's voor de gemeente Maastricht die helder moeten zijn. Wat gebeurt er als de gemeente Meerssen niet betaalt? Verder is het ook de vraag of iedereen wel voor Meerssen en Maastricht wil werken. Wat betekent dit voor de werkprocessen? Wat betekent dit voor de splitsing tussen beleid en uitvoering? Het CDA vindt dit cruciaal. Er moet ook aan goed verwachtingsmanagement worden gedaan. Daarnaast wil het CDA ook graag antwoorden op de vragen over de processen rondom de medezeggenschap. De signalen vanuit de medezeggenschap moeten in een vervolgvorstel goed worden meegenomen.

Deze samenwerking gaat vooral op een politiek niveau plaatsvinden en daarom moet men uitgaan van een constructieve houding van beide kanten. Men moet voorkomen dat telkens in de krant staat dat er onenigheid bestaat tussen de twee gemeenteraden. Het CDA vraagt om dit periodiek te evalueren samen met de twee gemeenteraden.

De **SP** (Schut) begrijpt – per interruptie – niet goed wat het CDA zegt. Er blijven immers aparte gemeenteraden bestaan en er is dus beleidsruimte en -vrijheid.

Het **CDA** (Peeters) stelt vast dat Meerssen en Maastricht inderdaad twee aparte gemeentes blijven met twee aparte besturen, maar bij de werkprocessen kan het wel gaan knellen indien men andere opvattingen heeft. Het CDA wil daarom het verwachtingsmanagement goed inkleden.

De **SP** (Schut) begrijpt niet hoe dit geregeld kan worden. De hogere wetgeving gaat immers voor.

Het **CDA** (Peeters) legt uit dat dit nu niet inzichtelijk is. Het CDA roept op om dit risico in kaart te brengen. Dit moet in het vervolgtraject helder zijn. De gemeenteraden moeten dat ook goed beseffen.

De **VVD** (Severijs) begrijpt – per interruptie – de argumenten van het CDA heel goed. De VVD zou dan echter een andere conclusie trekken.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) vindt – per interruptie – dat men dit niet in kaart kan brengen. Bij ieder thema zal de politieke uitslag een verrassing blijven. De LPM is het dus eens met de VVD.

Waarom komt het CDA toch tot de conclusie dat men het moet doen? Of neemt het CDA gewoon dat risico?

Het **CDA** (Peeters) vindt dat men duidelijk moet beseffen in welk stadium men zit. Het CDA vraagt om dit risico uit te zoeken en daarna moet men de afweging maken.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) vraagt – per interruptie – of het CDA alle onderdelen van te voren samen met de gemeenteraad van Meerssen wil aftasten.

Het **CDA** (Peeters) benoemt nu enkel de risico's die de fractie nu ziet. De raad zal ook nog een opdracht formuleren voor een verdiepingsonderzoek naar de risico's. Het CDA neemt daarop nu een voorschot. Het CDA vindt dat men dit moet doen om tot een goed besluit te komen.

GroenLinks (Van der Gugten) luistert met verbazing naar deze discussie. Er worden twee zaken door elkaar gehaald. Het debat moet gaan over het principebesluit. Vervolgens gaat men een periode van onderzoek in. Het CDA heeft nu een aantal zaken benoemd die in het onderzoek onderzocht moeten worden. Volgend jaar wordt dan een go/no-go besluit genomen. De VVD en de LPM hebben echter blijkaar nu al de risico's scherp voor ogen.

De **SP** (Schut) vraagt – per interruptie – of alle risico's voor het CDA ook een no-go criterium vormen.

Het **CDA** (Peeters) vindt dat men die risico's in kaart moet brengen, want anders is het een blanco cheque. Dit is de vooravond van de verdere inkleding van een regieorganisatie. De risico's moeten uitgezocht worden en daarna moet men een besluit nemen. De raad moet namelijk eerst die informatie hebben om tot besluitvorming over te kunnen gaan.

Het CDA heeft nu een aantal risico's uitgesproken. Voor beide gemeentes zijn ook spelregels nodig. Het CDA ziet de verdiepingsslag in februari dan ook graag tegemoet.

De **Seniorenpartij Maastricht** (Willems) vindt het belangrijkste dat de gemeente Maastricht haar burenen helpt. Het is echter ook mogelijk dat dit niet kan. Het woord risico staat ook veelvuldig in het

raadsvoorstel. In het raadsvoorstel worden een aantal aspecten aangemerkt als zijnde risico's. Vandaag moet de raad aangeven of men de gemeente Meerssen wil helpen en daarna heeft men tot juni de tijd om alle risico's goed in beeld te krijgen voor het uiteindelijke go/no-go besluit.

GroenLinks (Van der Gugten) vindt dat het effect van de gezamenlijke bijeenkomst met de raad van Meerssen heel groot is. Die bijeenkomst was dus heel belangrijk. GroenLinks was ook erg geschrokken van de stemverhouding in Meerssen over de regierelatie. De randvoorwaarde van het draagvlak werd daarmee immers absoluut niet gehaald. Het verhaal ligt in Meerssen echter veel genuanceerder. De gemeente Meerssen zit in een ontwikkelingsproces. Daarbij gaat het ook om vragen of men op termijn moet overgaan tot een gemeentelijk herindeling. GroenLinks vindt het belangrijk dat Maastricht in de regio de verantwoordelijkheid ten aanzien van buurgemeentes kan nemen, maar uiteraard niet ten koste van alles. Het CDA heeft ook al een aantal onderwerpen genoemd die uitgezocht moeten worden. Het gaat daarbij om het draagvlak, de financiën, de ambtelijke organisatie en de exclusiviteit van de regierelatie. In alle gevallen moet het duidelijk zijn dat financiële middelen voor de regierelatie worden gereserveerd. Daarnaast moet de splitsing van beleid en uitvoering ook goed in kaart worden gebracht. GroenLinks gaat ervan uit dat Meerssen betaalt voor de diensten die zij afneemt. Verder vindt GroenLinks de medezeggenschap ook belangrijk. De werknemers moeten partners worden in plaats van slachtoffers/tegenstanders. Dit staat echter ook allemaal heel expliciet in de beantwoording van de vragen. Men moet ook een duidelijk verschil maken tussen een principebesluit om een dergelijke relatie aan te willen gaan en het feitelijk go/no-go besluit op basis van het onderzoek en de zakelijke overwegingen. GroenLinks is positief, maar heeft ook nog enige twijfels.

D66 (Wijnands) zag onvoldoende draagvlak bij de gemeenteraad van Meerssen en D66 had ook twijfels. De gezamenlijke bijeenkomst was echter prettig en nuttig en D66 begrijpt nu ook de motivatie van de nee-stemmers. Door in gesprek te gaan worden zaken duidelijker, maar er ontstaan ook weer veel nieuwe vragen. De fractie heeft meerdere malen en lang stilgestaan bij het voorstel. D66 is momenteel nog onvoldoende overtuigd van een ja over het principebesluit. D66 is ook nog niet overtuigd van een succesvolle samenwerking omdat D66 nog onvoldoende inzicht heeft in de effecten en gevolgen. Die zullen wellicht in de komende maanden duidelijker worden. D66 mist ook een explicieter antwoord op de vraag over het aantal go/no-go momenten tot aan het definitieve go/no-go besluit. D66 vraagt een concreter antwoord. Hoeveel ruimte krijgt de raad nog? D66 heeft ook nog niet voldoende tijd gehad om een standpunt te bepalen.

De **PvdA** (Fokke) waarschuwt voor de mogelijkheid dat de gemeente Meerssen misschien nu ook vragen gaat stellen over het draagvlak in Maastricht. De PvdA is en was heel kritisch. De PvdA was ook bij het Ankerkadeberaad. Daar heeft men heel open met elkaar gesproken en dat had ook al veel eerder moeten gebeuren. Het was een open en transparant gesprek. Waarom wil men samenwerken? Waarom wil men niet samenwerken? De PvdA vindt dat het moet gaan over de intenties. De PvdA is kritisch over Meerssen, maar ook over Maastricht. Kan Maastricht dit aan? Heeft Maastricht ook dat daadkrachtige bestuur die een belangrijke functie in de regio kan spelen? De PvdA vindt dit belangrijke zaken die in het vervolg ook aan de orde moeten komen. Indien Maastricht de gemeente Meerssen zonder goede argumenten de rug toekeert ligt een fusie 'tegen' de gemeente Maastricht misschien ook voor de hand. Een eventuele herindeling tast ook veel van de eigenheid aan. Op termijn zijn zoveel uitdagingen voor de gemeentes ook geen haalbare kaart meer. Verder vindt de PvdA het ook eigenlijk heel mooi dat Meerssen naar Maastricht heeft gekeken. De gemeente Eijsden-Margraten is bijvoorbeeld ook als een 'tegen' Maastricht gefuseerd. De PvdA vindt ook dat het niet aan Maastricht is om een oordeel te geven of Meerssen al dan niet moet fuseren. De gemeente Meerssen moet dat zelf uitzoeken. De vraag is nu of Maastricht Meerssen wil helpen. De PvdA zet ook een aantal kritische kanttekeningen over de eigen organisatie van Maastricht. De PvdA wil het vervolgtraject ingaan en bekijken wat uit de onderzoeken komt. Het is ook heel erg belangrijk dat de ondernemingsraden daarin goed worden meegenomen. De PvdA kan dus instemmen met het raadsvoorstel.

De **VVD** (Severijs) geeft aan dat Meerssen al meerdere onderzoeken heeft laten uitvoeren. Het behoud van zelfstandigheid was daarbij altijd het uitgangspunt. De VVD wil graag alle opties onderzoeken. Nu blijft echter alleen de optie van de regiegemeente Maastricht over, aangezien de andere buurgemeentes van Meerssen voor de eer hebben bedankt. Er is dus nu alleen een keuze tussen wel of geen regiegemeente met Maastricht. Vervolgens werd in Meerssen het raadsvoorstel met de kleinst mogelijke meerderheid aangenomen. De VVD vindt dat de regiegemeente op den duur ook zal leiden tot een herindeling. De VVD vindt het dan ook verstandig om deze optie meteen te benoemen. Maastricht gaat daar echter niet over. Dat is aan de gemeenteraad van Meerssen.

De VVD ziet in ieder geval te veel risico's voor Maastricht bij deze vorm van samenwerking. Op de VVD vragen hoever de gemeente Meerssen met de implementatie van de nieuwe Omgevingswet was, kwam ook een vaag antwoord. Dit heeft de ongerustheid van de VVD niet weggenomen. De VVD is ook erg bezorgd over het in elkaar schuiven van de twee ambtelijke organisaties. De VVD kan dus niet instemmen met de beslispunten van het raadsvoorstel. De raad moet nu aangeven of Maastricht door gaat of niet. Indien het raadsvoorstel wordt aangenomen en men komt in juni 2020 tot de conclusie dat het niet werkt, zal de schade nog groter zijn, aangezien Meerssen dan aanzienlijke kosten heeft gemaakt en tijd is verloren. De VVD vindt ook het risico te groot om in Meerssen een college en een raad in stand te houden. De VVD kan daarom niet instemmen met het raadsvoorstel.

De **SP** (Schut) heeft het raadsvoorstel uiteraard toch voorbereid. De SP is niet overtuigd dat de ambtelijke samenwerking een goede zaak is. De SP heeft vooral nog veel vragen. Wat is de strekking van het raadsbesluit? Dat is de belangrijkste vraag en dat blijft onduidelijk. De vraag is wat de criteria zijn waarop men uiteindelijk toch nog nee kan zeggen. Die moeten van tevoren duidelijk zijn. De SP kan daarom niet instemmen met het raadsvoorstel. Verder sluit de SP aan bij de vraag van D66 over de beslismomenten in het vervolgproces. Kan de raad op elk moment dat proces stopzetten? Op grond van welke criteria? De SP vraagt de portefeuillehouder om een exacte opsomming aan te reiken.

De **PvdA** (Fokke) vraagt – per interruptie – of de SP tegen het raadsvoorstel is. Is de SP alleen tegen dit raadsvoorstel of is de SP intrinsiek niet overtuigd dat Maastricht haar burens moet helpen. De **SP** (Schut) vindt dat men zich moet afvragen of Maastricht de burens kan helpen. Het is onduidelijk of de gemeente Maastricht dit wel aan kan. De SP stelt nu een aantal procedurele vragen die van belang zijn voor alle fracties. Neemt men nu een principebesluit en kan men dan geen nee meer zeggen, tenzij? Of is dit een principebesluit waarmee men later nog alle kanten op kan? Het luistert ook heel erg nauw welke go/no-go criteria worden gehanteerd. De SP wil graag meer duidelijkheid.

GroenLinks (Van der Gugten) stelt – per interruptie – vast dat de SP eigenlijk vraagt om een nader onderzoek met meer detaillering. Is een onderzoek daarom niet juist aan de orde?

De **SP** (Schut) vindt net zoals de VVD dat er te veel vragen en risico's zijn. Daarom moet men het onderzoek niet doen. Dit kost Meerssen immers veel geld en levert ook vertraging op in het proces. De SP vindt ook dat het voor de raad volstrekt duidelijk moet zijn wat er wordt besloten, want anders is het een open brief. De SP wil dit graag scherp horen van de portefeuillehouder.

GroenLinks (Van der Gugten) stelt vast dat de VVD al besloten heeft. De SP vraagt echter voortdurend om een nader onderzoek. GroenLinks vindt het dan voor de hand liggend om het onderzoek te doen. Dit principebesluit zegt ook alleen dat de periode van onderzoek wordt gestart.

50PLUS (Van Est) heeft – per interruptie – veel moeite met het woord principebesluit. In de vorige ronde heeft 50PLUS namelijk expliciet gevraagd wat de waarde is van het besluit. In het rapport van Berenschot stond immers principebesluit en dat was niet overgenomen in het raadsvoorstel. Destijds heeft de portefeuillehouder uitgelegd dat de raad over een half jaar een nieuwe afgewogen keuze kan maken. Dat is heel helder. Die discussie hoeft dus nu niet worden herhaald.

De **SP** (Schut) is het helemaal eens met 50PLUS, maar in de brief van 4 september 2019 staat het anders beschreven. Daar staat dat de raad nu een principebesluit neemt. Alleen vanwege gegronde redenen kan de raad later nog nee zeggen. Het is dus een principebesluit; 'ja, tenzij.' De portefeuillehouder kan dit zodadelijk nog verduidelijken.

De **Seniorenpartij Maastricht** (Willems) geeft – per interruptie – aan dat in het raadsvoorstel duidelijk staat waarom men vandaag bij elkaar zit. Waarom wordt er nu gesproken over zaken die niet ter zake doen?

De voorzitter stelt vast dat dit een opmerking is.

De **SP** (Schut) heeft uiteraard ook inhoudelijke redenen waarom de fractie het raadsvoorstel niet wil steunen. De SP vraagt wat het vervolgonderzoek betekent voor de beschikbaarheid van de ambtelijke capaciteit voor een aantal Maastrichtse vraagstukken. Wat gaat Maastricht niet meer doen? De SP is daarover bezorgd. Op een aantal dossiers ziet men immers al wat vertraging, zoals bij de nota handhavingsbeleid. De SP maakt zich zorgen over de ambtelijke capaciteit die in deze affaire gaat zitten.

De **PvdA** (Fokke) raakt – per interruptie – nu het spoor een beetje bijster. Is het een nee of een ja bij de SP?

De **SP** (Schut) antwoordt dat het een nee is. De onderbouwing daarvan zit in de vragen. De SP heeft ook nog veel meer vragen.

De **PvdA** (Fokke) vindt het buitengewoon bevreemdend dat de SP als coalitiepartij zo kritisch is op het ambtelijke apparaat. De PvdA neemt hiervan kennis.

De **SP** (Schut) is niet kritisch op het ambtelijke apparaat. De SP merkt dat energie in het onderzoek gaat zitten en dat dit mogelijk leidt tot uitstel of afstel van projecten die Maastricht al op de rails heeft staan. De SP wil aan de portefeuillehouder vragen of dat klopt.

GroenLinks (Van der Gugten) vraagt – per interruptie – aan de SP welke projecten in Maastricht dan niet zouden doorgaan. De last van het onderzoek ligt immers vooral bij de gemeente Meerssen.

De **SP** (Schut) heeft geen volledig beeld. De SP vraagt of dit een gevolg is van het doen van dit onderzoek.

GroenLinks (Van der Gugten) vraagt zich af hoe de SP nu al tegen kan zijn. Men is ofwel tegen omdat men tot die conclusie is gekomen, ofwel vindt men dat nog te veel onduidelijk is. In dat laatste geval zou men voor een periode van onderzoek moeten zijn.

De **SP** (Schut) heeft nog veel vragen en ziet ook veel risico's. Alles samen bezien denkt de SP dat het beter is voor de inwoners van Maastricht – en waarschijnlijk ook voor de inwoners van Meerssen – dat dit onderzoek niet gebeurt.

50PLUS (Van Est) merkt – per interruptie – op dat een van de randvoorwaarden was dat dit niet ten koste gaat van de dienstverlening aan de inwoners van Maastricht. Twijfelt de SP aan haar eigen college?

De **SP** (Schut) antwoordt bevestigend dat de SP hierover vragen heeft. Alles wordt veel te snel erdoorheen gejaagd. Vragen kunnen niet worden gesteld of worden te laat beantwoord en dat leidt ertoe dat deze vreselijke vragen gesteld moeten worden. De SP vindt dat de raad niet voldoende de gelegenheid krijgt om daarover samen te spreken.

50PLUS (Van Est) vindt dit heel vreemd. De SP is een coalitiepartij en zegt nu dat het college zich niet aan een aangenomen raadsvoorstel houdt. **50PLUS** neemt hiervan kennis.

De **SP** (Schut) zegt niet dat het college het raadsvoorstel niet uitvoert. De SP vraagt of dit onderzoek tot een achterstand of vertraging in de Maastrichtse dossiers leidt. Het is echter niet zo dat het college een raadsbesluit niet zou uitvoeren.

50PLUS (Van Est) legt nogmaals uit dat het niet ten koste gaan van de dienstverlening een randvoorwaarde was.

De **PvdA** (Fokke) stelt – per interruptie – vast dat sprake is van een debat tussen de coalitiepartijen. De SP stelt ook heel kritische vragen over de handhavingsnota. De PvdA vindt dat de SP zaken heel ingewikkeld maakt door zo veel vragen te stellen, terwijl de SP eigenlijk gewoon tegen is. De PvdA vindt dat de SP dan gewoon nee moet zeggen. De PvdA neemt met verbazing kennis van de inbreng van de SP. De PvdA is ook kritisch over het ambtenarenapparaat, maar vraagt wel om een onderzoek. Deze samenwerking tussen Meerssen en Maastricht kan voor Maastricht immers ook veel voordelen hebben. Het is heel raar dat de SP – als coalitiepartner – er zo negatief in zit. De SP moet de deur gewoon open zetten en indien de SP tegen is, moet de SP ook niet zo veel vragen aan de portefeuillehouder stellen.

De **VVD** (Severijns) wijst – per interruptie – de PvdA en **50PLUS** op het duale stelsel. Het is dus heel goed mogelijk dat de coalitiepartijen een andere mening hebben dan het college. Dat valt alleen maar toe te juichen.

De **PvdA** (Fokke) vindt dat die stelling geen hout snijdt. De SP zit in het college en de opstelling van de SP bevreemdt. De SP gooit nu immers de deur gewoon dicht. De PvdA neemt daarvan kennis. Verder is de PvdA geen voorstander van het monisme.

De **VVD** (Severijns) keurt het voorstel ook af. De VVD is ook een coalitiepartij. Dat moet gewoon kunnen.

De **PvdA** (Fokke) vindt het alleen vreemd dat de SP zo veel vragen stelt en toch tegen is. Verder neemt men kennis van dat een partij die aan de bestuurstafel zit zo negatief praat over het ambtenarenapparaat.

De **VVD** (Severijns) vindt dat de SP niet negatief is over het ambtenarenapparaat.

50PLUS (Van Est) vindt dit ook opmerkelijk. Eerder is een voorstel aangenomen dat het niet ten koste mag gaan van de dienstverlening en 50PLUS verwacht dat het college zich daaraan houdt. De fractie vertrouwt daar ook op – totdat het tegendeel bewezen wordt – en het is verbazingwekkend dat de SP als collegepartij daarover twijfels heeft. Dat heeft ook niets met het dualisme te maken.

GroenLinks (Van der Gugten) merkt – per interruptie – op dat er binnen de coalitie meer onderwerpen zijn waarover de meningen verschillen. GroenLinks vraagt waarom de SP tegen deze regierelatie is. Is de SP een principiële tegenstander van een dergelijke relatie? GroenLinks vindt dat de SP allerlei zaken opnoemt die voorwerp moeten zijn van een nader onderzoek. Het is ook een beetje oneigenlijk om te zeggen dat dit onderzoek schadelijk is voor de capaciteit van de gemeente Maastricht. Verder zou het ook zo kunnen zijn dat er meer dynamiek ontstaat die positief uitpakt. GroenLinks vraagt een nadere detaillering van de SP.

De **Seniorenpartij Maastricht** (Willems) stelt – per interruptie – vast dat de SP een bepaalde mening heeft. Daarnaast heeft de SP ook veel vragen. De portefeuillehouder moet die vragen beantwoorden en op basis daarvan kan de SP eventueel haar mening bijstellen.

De **SP** (Schut) is het eens met deze samenvatting van de Seniorenpartij. De SP is nu vier keer ervan beticht dat de fractie negatieve ideeën heeft over het ambtelijke apparaat. Dat is echter niet waar.

Partij Veilig Maastricht (Meese) vraagt – per interruptie – aan de voorzitter om verder te gaan met de beraadslaging.

De **SP** (Schut) is het daarmee eens. De SP wil graag vragen aan de portefeuillehouder kunnen stellen. De SP stelt vast dat de gemeente Meerssen graag een onderzoek wil doen naar de constructie van een regiegemeente. Kan de gemeente Maastricht daar nog een andere samenwerkingsvorm naast zetten? De SP heeft namelijk begrepen dat een regiegemeente in geen enkele gemeente van Nederland heel succesvol verloopt. Wat kan die andere variant zijn zodat Maastricht toch Meerssen kan helpen? De SP heeft ook vragen over de risico's voor de komende jaren op het gebied van financiën, het onderbrengen van ambtenaren van Meerssen in Maastricht en op het gebied van beleid en uitvoering. De SP sluit ook aan bij de vraag van de VVD over de Omgevingsvisie. Heeft Meerssen nog meer achterstand bij bepaalde werkzaamheden? Hoe vertalen zich de uitkomsten van het onderzoek in de go/no-go criteria? De SP vraagt veel meer duidelijkheid.

Partij Veilig Maastricht (Meese) stelt vast dat het gesprek tussen beide raden op 25 november 2019 heeft plaatsgevonden. Het verzoek aan Maastricht om een besluit te nemen is ook ingewilligd. Dit heeft geresulteerd in deze raadsronde en een raadsbesluit op 17 december 2019. PVM houdt haar woord en wil dit daarom niet verschuiven. De SP heeft het onderwerp toch voorbereid omdat de SP wist dat de behandeling niet zou worden verdaagd. PVM concludeert – na de bijdrage van de SP gehoord te hebben – dat de SP helemaal niet op de hoogte is van dit onderwerp. PVM schaamt zich voor de raad van Meerssen die naar de livestream zit te kijken. Misschien trekt de gemeenteraad van Meerssen nu wel de stekker hieruit? PVM sluit ook aan bij de woorden van de PvdA. PVM geeft een groen licht voor dit raadsbesluit, ook gezien het feit dat er nog momenten komen waarop de raad alsnog kan besluiten om niet over te gaan tot het vormen van een regiegemeente.

50PLUS (Van Est) is verbaasd over de kwestie van het principebesluit. Dat was heilig voor 50PLUS en die vraag is ook prima beantwoord. In juni 2020 wordt de beslissing genomen. Verder was het Ankerkadeberaad heel interessant.

De fractie heeft nog een paar vragen. 50PLUS vraagt uitleg over het breder draagvlak bij vraag 7; 'We achten het voor definitieve instemming door de Maastrichtse raad (medio 2020) van cruciaal belang dat dan sprake is van breder draagvlak voor deze oplossing in de Meerssense raad, in de vorm van een beduidend ruimere meerderheid in combinatie met acceptatie van de uitkomst van het raadsbesluit door de minderheid'. De fractie vraagt om dit smarter te formuleren. Verder heeft de fractie nog een vraag over de antwoorden in de brief over de budgettaire neutraliteit. De burgemeester gaf eerder aan dat de budgettaire neutraliteit een randvoorwaarde is en geen uitgangspunt. Nu staat in het antwoord echter weer uitgangspunt. 50PLUS vindt dat een essentieel verschil. 50PLUS vraagt om consistentie.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) wil de gemeente Meerssen helpen. De gemeente Meerssen vraagt aan Maastricht om diensten te leveren. Het is echter een brug te ver als de gemeenteraden bij elkaar moeten komen om over allerlei deelonderwerpen te spreken. De Liberale Partij Maastricht is een

voorzitter van een zakelijk relatie en dat moet men niet verweven met politiek. De Liberale Partij Maastricht wil graag dat de risico's eerst helemaal worden doorgelicht voordat een besluit wordt genomen. Is het de bedoeling dat er getrechterd wordt? Het is belangrijk dat de risico's zo snel mogelijk worden bekeken, zodat de gemeente Meerssen niet aan het lijntje wordt gehouden.

50PLUS (Van Est) vindt – per interruptie – het vreemd dat de Liberale Partij Maastricht politieke elementen erbij haalt. De politiek is geen onderdeel van het raadsvoorstel en daarover hoeft men dus ook niet te spreken.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) antwoordt dat dit wel ter sprake is gekomen. Beide gemeenteraden hebben immers verschillende opvattingen over bepaalde beleidsaspecten. De fractie wil zaken daarom zakelijk wegzetten. De Liberale Partij Maastricht vraagt om die lijn te volgen. De Liberale Partij Maastricht herhaalt vervolgens de vraag over het trechteren. De Liberale Partij Maastricht ziet het liefste dat de risico's al aan het begin in beeld zijn, zodat de raad niet verder in een proces wordt gesleept. Dat is een dilemma voor de Liberale Partij Maastricht. Welke stappen worden nog ondernomen zodat men misschien emotioneel en niet meer zakelijk meegetrokken wordt?

Groep Gunther (Gunther) was na afloop van het Ankerkadeberaad opgelucht. De uitslag van de stemming in de raad van Meerssen lag immers toch genuanceerder. Groep Gunther is kritisch, maar heeft ook geloof. Groep Gunther gelooft in de goede kracht van beide gemeenteraden en steden. Verder heeft Groep Gunther ook vertrouwen in de ambtenaren, want de fractie gelooft in de synergie tussen mensen. Groep Gunther stemt in met het raadsvoorstel.

De burgemeester geeft aan de procedure inderdaad haastwerk is geweest. Het was voorzien om op 5 november 2019 de definitieve beslissing te nemen. Toen waren echter er echter te veel vragen en wilde men samen zitten met beide raden. De burgemeester vindt dit een goede beslissing. Het Ankerkadeberaad heeft immers vruchten afgeworpen en er is vertrouwen gekomen tussen raadsleden en raden. Dat was ook nodig. De gemeente Meerssen heeft tijdens dit Ankerkadeberaad aan Maastricht gevraagd om zo snel mogelijk tot een besluit te komen omdat de medewerkers in Meerssen al heel lang wachten op een definitieve besluitvorming. De burgemeester heeft toen samen met de griffie een proces afgestemd. Vragen zouden ook zo goed en zo snel mogelijk worden beantwoord. De laatste vragen die vrijdagmiddag binnen kwamen gingen onder andere over de Omgevingswet. Dit punt moest maandag nog met Meerssen worden afgestemd. De antwoorden kwamen dus inderdaad een paar uur later. De burgemeester begrijpt ook als fracties geen tijd hadden om dit nog allemaal te lezen. De burgemeester geeft vervolgens aan dat de definitieve besluitvorming volgende week in de raad is. Er is dus nog alle tijd om alsnog alles goed te lezen.

De burgemeester legt vervolgens uit dat de raad na de besluitvorming van volgende week ook nog altijd terug kan. De heer Coenen zal zo dadelijk ingaan op de momenten waarop dit is voorzien. De burgemeester vindt het ook mooi dat een aantal fracties de hulpvraag van Meerssen serieus wil nemen. Maastricht doet momenteel ook al veel met, voor en samen met Meerssen en Maastricht wil ook graag een centrumrol in de regio vervullen. De burgemeester vindt dat heel belangrijk. Dit kost zeker inspanningen, maar er zijn ook kansen voor Maastricht. In Meerssen zitten bijvoorbeeld veel generalisten en Maastricht wil ook graag integraler gaan werken. Misschien kan Maastricht ook iets leren? Deze samenwerking kan dus ook nieuwe impulsen geven. Verder werkt men ook al samen op het gebied van handhaving. Dat gaat goed en men versterkt elkaar.

Daarnaast heeft het college ook nog veel vragen. De colleges van Maastricht en Meerssen vinden daarom ook dat een vervolgonderzoek nodig is. Het college ziet ook de genoemde risico's. De burgemeester benoemt vervolgens de onderwerpen. De burgemeester vindt het ook heel mooi dat het met beide ondernemingsraden goed loopt. Hoe kan dit worden gecontinueerd en geconsolideerd? Verder mag de samenwerking zeker niet ten koste gaan van de dienstverlening in Maastricht. Dat moet worden uitgezocht.

Verder is ook samenwerking op politiek niveau nodig. Daarom wordt een bestuurlijk convenant gesloten waarin allerlei condities opgenomen kunnen worden. Verder zal ook periodiek geëvalueerd moeten worden. Dat zal samen met de gemeenteraden worden gedaan. De burgemeester vindt ook dat de gezamenlijke raadsbijeenkomst naar meer smaakt. Dit moet men dus vooral continueren. Verder wordt het personeel van Meerssen bij Maastricht ondergebracht, maar de twee gemeenteraden blijven gewoon hun eigen politieke besluiten nemen en eigen kaders stellen. Er komt dus een gezamenlijk club ambtenaren, waarvan een deel werkt ter uitvoering van het beleid van Meerssen en een deel voor het beleid van Maastricht.

De **VVD** (Severijns) heeft – per interruptie – begrepen dat er geen onderscheid meer wordt gemaakt bij de ambtenaren. De VVD gaat ervan uit dat beide organisaties in elkaar schuiven.

De burgemeester legt uit dat de ambtenaren opgenomen worden in de clusters. Een ambtenaar zal dan bijvoorbeeld een opdracht voor Meerssen of voor Maastricht uitvoeren. Het klopt dus wat de VVD zegt.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) vraagt – per interruptie – wat de gemeenteraden samen gaan doen.

De burgemeester legt uit dat de heer Coenen op de programmering zal ingaan.

In antwoord op de SP geeft de burgemeester aan dat veel antwoorden al schriftelijk zijn gegeven. Bij het antwoord op vraag 29 staan 11 criteria (randvoorwaarden en uitgangspunten) voor een go/no-go beslissing geformuleerd. Dit is in de loop der maanden ook al met de raad besproken. De burgemeester stelt vast dat de verwarring gaat over het woord principebesluit. Indien de SP nooit een regieorganisatie wil met Meerssen, kan de SP beter volgende week nee zeggen. Dat wordt dus bedoeld met het woord principebesluit. Indien de SP echter wel een onderzoek wil, moet de fractie ja zeggen. De burgemeester geeft aan dat er ook nog verschillende go/no-go momenten zullen zijn. Ten slotte legt de burgemeester uit dat de vertraging in het handhavingdossier een heel andere achtergrond heeft. Dit is ook met de raad gedeeld.

De heer **Coenen** geeft ambtelijk aan dat in de brief van 4 december 2019 een tijdpad wordt geschetst. Er staan maanden genoemd die indicatief zijn. Er zijn vier momenten om go/no-go te zeggen. Afgelopen april was het eerste moment en volgende week is een tweede moment. In juli 2020 wordt dan het finale go/no-go besluit genomen. Verder komt een uitgewerkt bestuurlijk convenant in februari 2020 in Meerssen en begin maart 2020 in Maastricht terug in de gemeenteraad. In dat convenant staan afspraken en dat convenant is ruimer dan een dienstverleningsovereenkomst. Een bestuurlijk convenant is ook een goed document voor de raad. De organisatorische uitwerking is des colleges en de directie. Het is ook al jaren staande praktijk dat de Maastrichtse organisatie taken uitvoert voor buurgemeenten. Dat verloopt in het algemeen ook goed. Deze ambtelijke samenwerking is echter iets bijzonders omdat dit voor Meerssen een heel principiële keuze betekent. De gemeente Meerssen heft immers haar eigen ambtelijke organisatie op.

Verder is de dienstverleningsovereenkomst een zakelijke vertaling van het bestuurlijke convenant. Daarin worden afspraken over de dienstverlening, de processen en de spelregels gemaakt en moeten zaken aan de voorkant goed worden geregeld, ook bijvoorbeeld ten aanzien van een eventuele ontvlechting. Dit staat wel los van de vraag of dit een goed idee is. Dit zijn stevige paragrafen met stevige termijnen.

Verder is ook geen sprake van een samenwerking op basis van 'cherry picking'. De beweging is eerder omgekeerd. Daar waar Meerssen nu een samenwerking heeft met een andere partij – en dit contract loopt af – zal bekeken worden of dat contract misschien ook bij Maastricht moet worden ondergebracht. Bureau Berenschot vindt voor de hand liggen omdat Meerssen dan nog maar met een contractpartij te maken heeft. Er is dus geen risico van 'cherry picking'.

In februari, maart 2020 ontstaat met het bestuurlijke convenant ook een hernieuwd moment om naar het draagvlak in de raden te kijken. De discussies of ook andere varianten onderzocht moeten worden, heeft men na 17 december 2019 al gehad. In februari, maart 2020 ligt de grote vraag voor of het bestuurlijke convenant een goede uitwerking is van de keuze die gemaakt is. Daarnaast wordt dan ook de opdracht voor het risico onderzoek naar de raad gebracht. Men denkt daarbij aan de mogelijkheid om een accountant daarin een rol te geven met een 'due diligence' onderzoek, een zogenaamd boekenonderzoek. Dat gaat best ver, maar dit past wel bij de fase die dan gaat komen. Berenschot heeft ook al een aantal zaken in beeld gebracht en er is sprake van behoorlijke bandbreedtes.

Maastricht wil dit graag preciezer weten. Verder is het idee om dit in januari 2020 met beide raden ook nog een keer te spreken. Het woord Ankerkadeberaad blijft misschien wel bestaan.

Daarnaast legt de heer Coenen uit dat de gemeente Meerssen ook een eigen organisatie blijft houden, maar die wordt wel een stuk kleiner. Dit moet goed uitgewerkt worden. In april, mei 2020 worden de raden opnieuw bijgepraat. Ook wordt de ondernemingsraad regelmatig bijgepraat. De rol van de Maastrichtse ondernemingsraad moet ook nog duidelijker worden. Daarnaast is de impact voor de ondernemingsraad van Meerssen groter omdat daar gesproken zal worden over de arbeidsvoorwaarden. Alles wordt in beeld gebracht en in april, mei 2020 wordt de tussenstand gemeld. De planning is dat – het liefste – voor de zomer de definitieve besluitvormig voorligt met daaraan voorafgaand in juni een gezamenlijke ontmoeting van beide raden. Het tijdpad wordt echter niet in beton gegoten. In juli moet alle informatie op tafel liggen om het juiste besluit te nemen.

Ten slotte legt de heer Coenen uit dat elf randvoorwaarden en de uitgangspunten in de brief – gedaan met knippen en plakken – staan. In het rapport staan de randvoorwaarden en de uitgangspunten echter heel mooi en duidelijk opgenomen. De budgettaire neutraliteit is een randvoorwaarde. De brief verandert daaraan niets.

Tweede termijn

De voorzitter vraagt om aan te geven of het raadsvoorstel rijp is voor besluitvorming in de raadsvergadering van 17 december 2019.

Het **CDA** (Peeters) geeft aan dat het traject kan starten. Het CDA gaat akkoord met deze eerste stap. Het raadsvoorstel is rijp voor de besluitvorming als hamerstuk.

De **Seniorenpartij Maastricht** (Willems) vindt het jammer dat dit debat zo ongelukkig is gevoerd. De fractie heeft respect voor de gemeente Meerssen en wil de burens graag serieus helpen. Het raadsvoorstel is rijp voor besluitvorming als hamerstuk.

GroenLinks (Van der Gugten) vindt dat toch een goed debat is gevoerd. Dit heeft heel verhelderend gewerkt. GroenLinks begrijpt nu de posities van de meeste fracties. GroenLinks wil graag stappen vooruit zetten in de relatie met Meerssen. GroenLinks heeft ook alle vertrouwen. Het raadsvoorstel is rijp voor besluitvorming als hamerstuk.

D66 (Wijnands) dankt de portefeuillehouder en de heer Coenen voor de uitgebreide en duidelijke beantwoording. D66 kijkt terug op een positieve avond, ondanks alle discussie. Het raadsvoorstel is rijp voor besluitvorming.

De **PvdA** (Fokke) vindt het goed dat hierover goed is gedebatteerd. Het is ook goed dat Meerssen dit ziet. De PvdA heeft een positieve grondhouding. Het raadsvoorstel is rijp voor besluitvorming als hamerstuk.

De **VVD** (Severijns) acht het raadsvoorstel ook rijp voor besluitvorming.

De **SP** (Schut) dankt de portefeuillehouder en de heer Coenen voor de uitgebreide beantwoording. De SP neemt dit debat terug naar de fractie. De SP blijft het raadsvoorstel vooral nog heel kritisch bekijken. Het raadsvoorstel kan wel op 17 december 2019 worden geagendeerd.

Partij Veilig Maastricht (Meese) acht het raadsvoorstel rijp voor besluitvorming als hamerstuk.

50PLUS (Van Est) herhaalt de vraag uit de eerste termijn over het breder draagvlak en de meerderheid. 50PLUS vraagt om dit smarter te formuleren.

De burgemeester heeft ervoor gekozen om dat niet te vullen omdat dit voor de raad zelf juist belangrijk is om straks te bepalen. Wanneer is de raad tevreden en gerustgesteld? Het moet echter wel breder dan een stemverhouding 8–9. Het is aan de raad zelf om dat straks te bepalen.

50PLUS (Van Est) acht het raadsvoorstel rijp voor besluitvorming.

De **Liberale Partij Maastricht** (Nuyts) wil de burens natuurlijk graag helpen. Een zakelijke dienstverlening is ook in orde. De fractie is benieuwd naar de inhoud van het bestuurlijke convenant die breder is dan een dienstverleningsovereenkomst. Het raadsvoorstel is rijp voor besluitvorming.

Groep Gunther (Gunther) wil de burens graag helpen, maar is ook kritisch. Het raadsvoorstel is rijp voor besluitvorming als hamerstuk.

De voorzitter dankt en deelt mee dat het raadsvoorstel op 17 december 2019 op agenda van de raad wordt geplaatst.

De voorzitter sluit onder dankzegging van de aanwezigen de vergadering om 22.26 uur.

Maastricht, 11 december 2019

Vroemen
Secretaris

Steijns
Voorzitter